

Enheten för internationell
handelsutveckling
Patrik Tingvall

Välj ett objekt.
2023-10-23 Dnr 2023/01005-2

Enheten för internationell handelsutveckling

Yttrande rörande inbjudan att inkomma med synpunkter på regeringens forsknings- och innovationspolitik

Dnr: U2023/01467

Kommerskollegium

Kommerskollegium välkomnar inbjudan att inkomma med synpunkter rörande regeringens forsknings och innovationspolitik. Kommerskollegium är Sveriges myndighet för utrikeshandeln, inre marknaden och handelspolitik. Kommerskollegium arbetar med att minska och förebygga handelshinder och analysera handelns effekter på vår konkurrenskraft och grön omställning. De presenterade synpunkterna kommer därför att fokusera på handels betydelse för innovation och konkurrenskraft.

Bakgrund

Handel spelar en avgörande roll för ett lands nationella innovationssystem. Genom internationell handel kan länder dra nytta av utbytet av idéer, teknologier och innovationer över gränserna. Denna kunskapsöverföring kan vara avgörande för att driva innovation och förbättra befintliga teknologier. Som en liten öppen ekonomi med begränsad hemmamarknad möjliggör export att företag kan expandera sin verksamhet bortom landet egna gräns. En större marknad ger starkare incitament för företag att investera i forskning och utveckling (FoU). Till sist, genom en öppen handel skapas konkurrens mellan företag på global nivå. Konkurrensen fungerar som en stark drivkraft för innovation. Möjligheten till internationellt utbyte av varor, tjänster och information utgör därför en viktig del i innovationspolitiken. Nedan ges tre exempel på områden där handelspolitiken och innovationspolitiken korsar varandra.

Policyimplikationen är att innovationspolitiken och handelspolitiken i flera fall sammanfaller med varandra och att samverkan dem emellan kan vara ömsesidigt stärkande.

Handelsrelaterade aspekter av forsknings och innovation

➤ **De multinationella företagens FoU-verksamhet i Sverige.**

Sverige måste fortsätta att vara ett av världens mest attraktiva länder för FoU- och innovationsinvesteringar och internationella koncerner fortsätter öka sina investeringar i forskning och utveckling i Sverige. En stor andel av näringslivets FoU utförs av multinationella och under 2021 satsade de stora koncernerna nästan 50 miljarder kronor på egen FoU i Sverige och ungefär lika mycket utanför Sverige.¹ Dessa företag kan därför relativt enkelt flytta delar av sin verksamhet mellan länder. Samtidigt är dessa företag är starkt beroende av handel med omvärlden. Därför är det betryggande att stödet för frihandel är så stort i vårt land och bör värnas om även inom ramen för innovationspolitiken.

➤ **Grön omställning.**

I december 2019 lanserade EU sin European Green Deal (EGD) för att nå målet om klimatneutralitet. Inom klimatområdet är den mest framträdande policyåtgärden införandet av prissättning på koldioxidutsläpp. Denna och andra policys som ställer gröna krav på handel är även ett centralt instrument till att främja innovation för grön omställning. Handels- och innovationspolitiken jobbar här mot ett gemensamt mål.

➤ **Den inre marknaden och fri rörlighet av arbetskraft.**

Genom den inre marknaden och fri rörlighet av arbetskraft har svenska företag tillgång till en större arbetskraftspool inom EU. Det innebär att vi kan rekrytera talanger och specialister från olika delar av Europa, vilket ökar den samlade kunskapen och kompetensen i landet. Möjligheten för forskare och akademiker att fritt röra sig inom EU möjliggör skapar ett gynnsamt klimat för kunskapsutbyte och samarbete inom forskning och utveckling, vilket driver fram innovation. Detta är gynnsamt för ett litet land som Sverige och utgör liten men viktig del i Sveriges innovationskapacitet.

Sammanfattningsvis bidrar fri handel och rörlighet av varor och tjänster till goda ramvillkor för innovativ och verksamhet i Sverige. Samtidigt blåser det vindar som tenderar att försvåra handel och utbyte. Den så kallade frikopplingen från Kina är en del i detta och som kan påverka svenska företag som ofta har handelsförbindelse med både Kina och USA i negativ riktning. Med en innovations och FoU-politik som fångar det ömsesidiga beroendet mellan handel och innovation kan vi främja en öppen handel, Sveriges innovationssystem och långsiktig ekonomisk tillväxt. Vi ser därför ömsesidiga fördelar med en innovationspolitik som förs i dialog och samklang med handelspolitiken.

---

¹ [Forskning och utveckling i internationella företag 2021 \(tillvaxtanalys.se\)](https://www.scb.se/om-scb/nyheter-och-press/nyhetsomraden/ekonomi-och-arbete/forskning-och-utveckling-i-internationella-foretag-2021-tillvaxtanalys.se)